

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šeimyniškių g. 19, LT-09236 Vilnius, tel. + 370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimo Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuris patikslintas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026-04-21 išvadoje Nr. NV-991 pateiktas pastabas.

Nutarimo projekto tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr.VIII-1099 37 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XV-736 (toliau – Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymas), įsigaliosiančio 2026 m. gegužės 1 d., nuostatas ir suderinti Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Baudų aprašas), nuostatas su Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatomis, siekiant sudaryti sąlygas skirti individualizuotas, veiksmingas, atgrasomas ir proporcingumo principą atitinkančias baudas ūkio subjektams ir viešojo administravimo subjektams, pažeidusiems arba tik Konkurencijos įstatymo nuostatas, arba Konkurencijos įstatymo nuostatas, taikomas kartu su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatomis.

Kadangi Nutarimo projekte siūloma keisti daugiau kaip pusę Nutarimo projekto ir juo tvirtinamo Baudų aprašo nuostatų, vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijos), 141 punktu, Nutarimo projektą siūloma dėstyti nauja redakcija.

Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 13 dalyje, kaip ir galiojančio Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 4 dalyje, įtvirtinta, kad Vyriausybė tvirtina baudų dydžio nustatymo tvarkos aprašą. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto preambulėje patikslinama nuoroda į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 13 dalį, taip pat pateikiama nuoroda į Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalį, kurioje nurodyta, kad bauda draudžiamo susitarimo dalyviui gali būti sumažinama pagal Vyriausybės patvirtintą baudų dydžio nustatymo tvarkos aprašą. Nutarimo preambulėje taip pat nurodoma, kad Baudų aprašas tvirtinamas Vyriausybei įgyvendinant 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo 3 straipsnio 1 dalį ir 5 straipsnį.

Pagrindiniai Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo pakeitimai, palyginti su galiojančiomis nuostatomis:

1) baudų už Konkurencijos teisės pažeidimus ūkio subjektams ir viešojo administravimo subjektams nustatymo etapai aiškiai įtvirtinami Konkurencijos įstatyme, atitinkamas nuostatas iš Baudų aprašo perkeltiant į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnį;

2) Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 4 dalies 1 punkte įtvirtinama, kad nustatytas bazinis baudos dydis negali viršyti 50 proc. maksimalaus už tokį pažeidimą galimo skirti baudos dydžio. Šiuo metu galiojančiame reguliavime, įskaitant Konkurencijos įstatymą, nėra tokios nuostatos, todėl šiuo metu bazinis baudos dydis negali viršyti 100 proc. maksimalaus už tokį pažeidimą galimo skirti baudos dydžio;

3) Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad ūkio subjekto pažeidimo trukmės koeficientas nustatomas atsižvelgiant į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį, skaičiuojamą mėnesių tikslumu. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą pažeidimo trukmės koeficientas būdavo lygus 1, jeigu ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpis buvo metai arba mažiau negu metai;

4) Iš pirmojo baudos apskaičiavimo etapo (bazinio baudos dydžio nustatymo), siekiant atgrasyti ūkio subjektus nuo draudžiamų konkurentų susitarimų, nurodytų Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose, į trečiąjį etapą perkeliama baudos sumos didinimas nuo 15 iki 25 proc. pardavimo vertės;

5) Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 10 punkte įtvirtinta nauja lengvinanti aplinkybė, kurios šiuo metu galiojančiame Konkurencijos įstatyme nebuvo – atsakomybę lengvinančia aplinkybe laikoma tai, kad tyrimo metu nagrinėta pažeidimą sudaranti veika yra nauja.

Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatyme nekeičiama Baudų apraše numatyta baudų viešojo administravimo subjektams už Konkurencijos įstatymo pažeidimus nustatymo tvarka.

Nutarimo projekto 2 punkte siūloma, kad Nutarimo projektas, kaip ir Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymas, įsigaliotų 2026 m. gegužės 1 d.

Teisės aktų rengimo rekomendacijų 9 punkte nurodyta, kad įgyvendinamajame teisės akte neturėtų būti atkartojamos aukštesnės teisinės galios teisės akto nuostatos.

Atsižvelgiant į šią nuostatą ir į tai, kad Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatyme yra įtvirtinti baudų ūkio subjektams nustatymo (apskaičiavimo) etapai, tikslinamas (trumpinamas) Baudų aprašo II skyriaus pirmasis skirsnis, pateikiant nuorodą į Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstytą Konkurencijos įstatymo 37 straipsnį, kartu atsisakant etapų vardijimo (kartojimo) Baudų aprašo II skyriaus pirmajame skirsnyje. Šiame skirsnyje lieka tik 2 punktai (nuostatos) – viena dėl konkurenciją ribojančių susitarimų ar piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi pažeidimų kreipia į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 4 dalyje nurodytus baudos dydžio ūkio subjektams nustatymo etapus. Kita papildoma nuostata – dėl baudos apskaičiavimo, kai yra Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos pagal baudų sumažinimo programą – tokiu atveju pagal Aprašo II skyriaus antrojo–šeštojo skirsnių nuostatas apskaičiuotas baudos dydis sumažinamas Aprašo 30–34 punktuose nustatyta tvarka. Draudžiamo konkurentų susitarimo (kartelio) dalyvio dalyvavimas baudų sumažinimo programoje turi didelę pridėtinę vertę tiek valstybei, tiek ir Konkurencijos tarybai, nes padeda išaiškinti slaptus kartelius. Atsižvelgiant į tai, tokiame pažeidėjui turėtų būti ne tik sumažinta bauda, bet ir ji sumažinta remiantis palankesnėmis taisyklėmis (Baudų aprašo 34 punktas), nei kitiems kartelį sudariusiems ūkio subjektams, neatitinkantiems Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų. Atsižvelgiant į tai, Baudų aprašo 34 punkte (analogiškai kaip galiojančio Baudų aprašo 40 punkte) nurodyta, kad jeigu yra pagrindas taikyti kelias baudos mažinimą nulemiančias aplinkybes pagal Aprašo 29 punktą ir 30–33 punktus, baudos dydis nustatomas pirmiausia sudedant konkrečiu atveju taikytinus sumažinimo procentinius dydžius ir po to taikant gautą procentinį dydį sumai, gautai po maksimalaus baudos dydžio ribos taikymo, kurį reglamentuoja Aprašo II skyriaus šeštasis skirsnis. Taip sumažinimo procentinius dydžius įvertinant vienu metu kartelio dalyviui, atitinkančiam Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas, būtų paskiriama mažesnė bauda, nei tais atvejais, jei tokie baudos sumažinimo procentiniai dydžiai būtų vertinami atskirai, t. y. vienas paskui kitą. Pavyzdžiui, po trečiojo baudos dydžio nustatymo etapo bauda kartelio dalyviui, atitinkančiam Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas, yra 1 000 eurų. Preziumuojama, kad taikomas 10

proc. sumažinimas pagal Baudų aprašo 29 punktą ir 50 proc. sumažinimas pagal Baudų aprašo 31 punktą. Jeigu šie baudos sumažinimo procentiniai dydžiai taikomi vienu metu pagal siūlomą Baudų aprašo 34 punktą, bauda kartelio dalyviui, atitinkančiam Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas, lygi 400 eurų ($1\,000 - (1\,000 \times 0,6)$). Jeigu šie baudos sumažinimo procentiniai dydžiai būtų taikomi atskirai, t. y. vienas paskui kitą, kartelio dalyviui, atitinkančiam Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas, būtų paskirta didesnė bauda, lygi 450 eurų ($1\,000 \times 0,1 = 900$; $900 \times 0,5 = 450$ eurų).

Nutarimo projekte taip pat tikslinamos Baudų aprašo II skyriaus antrojo skirsnio nuostatos, reglamentuojančios baziniam baudos dydžiui apskaičiuoti naudojamų pajamų (pardavimo vertės) nustatymą. Pirmiausia Baudų aprašo 6 punkte patikslinamos nuorodos kitus Baudų aprašo punktus, taip pat patikslinama formuluotė, kai ūkio subjektą sudaro keli fiziniai ir (arba) juridiniai asmenys („keli fiziniai ir (arba) juridiniai asmenys, vykdytys ūkinę veiklą, veikia kaip vienas ūkio subjektas“). Baudų apraše siūlomas naujas 8 punktas, kuriame pateikiama nuoroda į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 5 dalyje nurodytą taisyklę, detalizuojančią pardavimo vertės nustatymą draudžiamo ne konkurentų susitarimo dėl prekių perpardavimo kainų nustatymo atveju. Atsižvelgiant į patikslintas Baudų aprašo 17 punkto nuostatas, Baudų aprašo 10 punkte siūloma tikslinti galiojančio Baudų aprašo 6 punktą, numatant apibendrintą taisyklę, kad jeigu ūkio subjekto dalyvavimas darant pažeidimą baigiasi kitais finansiniais metais nei prasidėjo pažeidimas ir (tikslinama tik ši formuluotės pradžia) nesudaro vieno finansinių metų, pardavimo vertei nustatyti yra naudojamas dvejų finansinių metų, kuriais ūkio subjektas dalyvavo pažeidime, pardavimo pajamų, gautų iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimo, vidurkis, apskaičiuojamas per atitinkamus dvejus finansinius metus gautas tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimo pajamas dalijant iš dviejų.

Taip pat atsižvelgiant į Baudų aprašo 17 punkto nuostatas, nebetenka prasmės (išbrauktinės) galiojančio Baudų aprašo 7–8 punktų nuostatos, nes pažeidimo trukmė mėnesiais vieną kartą jau yra įvertinama pagal siūlomą Baudų aprašo 17 punktą.

Taip pat siūloma atsisakyti galiojančio Baudų aprašo 10 punkto ir atitinkamą bendrą taisyklę įtvirtinti siūlomame Baudų aprašo 17 punkte.

Nutarimo projekte, atsižvelgiant į siūlomą Baudų aprašo 17 punkto formuluotę, Baudų aprašo 14 punkte siūloma tikslinti galiojančio Baudų aprašo 13 punktą, įtvirtinant, kad visada naudojamos paskutinių praėjusių finansinių metų (metinės) pajamos iki Konkurencijos tarybos nutarimo priėmimo. Siūloma formuluotė „iki Konkurencijos tarybos nutarimo priėmimo“ atitinka ilgametę Konkurencijos tarybos praktiką, tokiu siūlymu į Baudų aprašą įnešama daugiau aiškumo, kad nebūtų vertinami kokie nors kiti ankstesni finansiniai metai, pavyzdžiui, finansiniai metai prieš pažeidimo padarymą ir pan.

Nutarimo projekte taip pat siūloma koreguoti (trumpinti) Baudų aprašo II skyriaus trečiąjį skirsnį, reglamentuojantį bazinio baudos dydžio nustatymą, taip pat patikslinti jo pavadinimą, vietoje žodžio „nustatymas“ vartojant žodį „apskaičiavimas“. Pirmiausia Baudų aprašo 15 punkte pateikiama nuoroda į Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 4 dalies 1 punktą ir 5–7 dalis, kadangi jose išsamiai yra detalizuotas bazinio baudos dydžio nustatymas ir jo nereikia papildomai atkartoti Baudų aprašo nuostatose. Atitinkamai nebetenka prasmės ir visa apimtimi turi būti išbraukti galiojančio Baudų aprašo 15, 17–18, 20–21 punktai.

Konkrencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 6 dalies nuostata, numatanti, kad pažeidimo pavojaingumo koeficiento intervalo vidurkis didinamas arba mažinamas atsižvelgiant į su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes (pažeidimo pobūdį, visų pažeidimo dalyvių bendrą rinkos dalį, pažeidimo geografinį plotą), detalizuojama Baudų aprašo 16 punkte. Baudų Aprašo 16 punkte nurodoma, kad aplinkybių svarba ir jų vertinimo poreikis kiekvienu atveju priklauso nuo konkretaus pažeidimo pobūdžio. Pavyzdžiui, vertikalųjų (ne konkurentų) draudžiamų susitarimų (pavyzdžiui, susitarimų tarp gamintojo ir platintojo, ar tarp platintojo ir mažmenininko) atveju nebus jų bendros rinkos dalies, kadangi jie veikia skirtingose

rinkose, ir tokia bendra rinkos dalis tokiu atveju nebus vertinama. Tokia nuostata neprieštarauja Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatomis ir jų nepagrįstai neišplečia, o jas detalizuoja.

Baudų aprašo 17 punkte siekiama patikslinti galiojančio Baudų aprašo 19 punktą, formuluojant paprastas ir aiškias taisykles, kaip gaunamas pažeidimo trukmės koeficientas.

Pirmiausia, atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 7 dalį, numatančią, kad pažeidimo trukmės koeficientas nustatomas atsižvelgiant į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį, skaičiuojamą mėnesių tikslumu, Baudų apraše siekiama įtvirtinti, kad pažeidimo trukmės koeficientas apskaičiuojamas ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį mėnesiais, skaičiuojamais nuo pirmosios dalyvavimo darant pažeidimą dienos iki dienos prieš atitinkamą kito mėnesio dieną (toliau – mėnesis), dalijant iš 12. Mėnesiai šiuo atveju suprantami taip, kad jei, pavyzdžiui, pažeidimas truko nuo atitinkamų metų sausio 15 d. iki balandžio 29 d., pažeidimo trukmei imami 3 mėnesiai (iki balandžio 14 d.) ir jie dalijami iš 12, taip gaunamas pažeidimo trukmės koeficientas, lygus 0,25. Taigi, šiuo atveju prie pažeidimo trukmės nepridedamas laikotarpis nuo balandžio 15 d. iki balandžio 29 d.

Taip pat Baudų aprašo 17 punktą siūloma papildyti taisykle, numatančia, kad jeigu ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpis buvo trumpesnis nei mėnesis, taikomas 1/12 pažeidimo trukmės koeficientas.

Taip pat šiame skirsnyje Baudų aprašą siūloma papildyti 18 punktu, numatančiu, kad jeigu apskaičiuotas bazinis baudos dydis viršija Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytą dydį (nustatytas bazinis baudos dydis viršija 50 proc. maksimalaus už tokį pažeidimą galimo skirti baudos dydžio), bazinis baudos dydis mažinamas iki tokio dydžio.

Nutarimo projekte siūloma tikslinti Baudų aprašo II skyriaus ketvirtojo skirsnio pavadinimą, vietoje formuluotės „Bazinio baudos dydžio tikslinimas“ vartojant formuluotę „Bazinio baudos dydžio mažinimas arba didinimas“, kadangi Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad bazinis baudos dydis, apskaičiuotas pirmuoju etapu, atitinkamai mažinamas arba didinamas. Atitinkamai patikslinamas Baudų aprašo 19 punktas (galiojančio Baudų aprašo 22 punktas), pateikiant nuorodą į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 8 dalyje nurodytas taisykles. Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 8 dalyje įtvirtinta bendra taisyklė, kad bazinio baudos dydžio mažinimas arba didinimas atitinkamai atsižvelgiant į nurodytas atsakomybę lengvinančias arba atsakomybę sunkinančias aplinkybes negali viršyti 40 proc. pirmuoju etapu nustatyto bazinio baudos dydžio. Analogiškos taisyklės buvo įtvirtintos galiojančio Baudų aprašo 22 punkte, taip pat analogiškos taisyklės taikomos ir Europos Komisijos ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių konkurencijos institucijų, kadangi Europos Sąjungos Bendrasis Teismas yra išaiškinęs, jog reikšminga užtikrinti, kad tikslus galimos baudos dydis iš anksto nebūtų žinomas ūkio subjektams (2014 m. kovo 27 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo sujungtose bylose T-56/09 ir T-73/09 151 punktas).

Nutarimo projekte siūloma aiškiau formuluoti galiojančio Aprašo 24 punktą, Baudų aprašo 21 punkte nurodant, kad antruoju etapu pirmiausia sudedami konkrečiu atveju taikytini atitinkami sumažinimo ar padidinimo procentiniai dydžiai ir tuomet gautas procentinis dydis taikomas baziniam baudos dydžiui.

Derinant prie Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo formuluočių, siūloma patikslinti Baudų aprašo II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimą į „Baudos dydžio didinimas siekiant atgrasomojo poveikio“ (galiojančiame Baudų apraše skirsnis vadinosi „Baudos padidinimas siekiant atgrasomojo poveikio“). Nutarimo projekte Baudų aprašo II skyriaus penktąjį skirsnį siūloma papildyti nauju 22 punktu dėl baudos didinimo atgrasymo tikslais su nuoroda į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 9 dalį, kadangi būtent šiame etape, o ne bazinio baudos dydžio nustatymo etape toks didinimas numatytas Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatyme (Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 9 dalyje). Dėl nuorodos į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 9 dalį, nebetenka prasmės ir yra išbrauktinas galiojančio Baudų aprašo 25 punktas.

Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 9 dalyje numatytas baudos sumos padidėjimas nuo 15 iki 25 proc. Toks diferencijavimas nuo 15 iki 25 proc. pirmiausia reikalingas dėl to, kad gali būti labai įvairūs Konkurencijos įstatymo pažeidimai, t. y. ne tik konkurenciją ribojantys susitarimai (Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis), bet ir piktnaudžiavimai dominuojančia padėtimi (Konkurencijos įstatymo 7 straipsnis), nesant baigtinio sąrašo, kas laikoma piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi. Analogiškos taisyklės buvo įtvirtintos galiojančio Baudų aprašo 20 punkte, taip pat analogiškos taisyklės taikomos ir Europos Komisijos ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių konkurencijos institucijų, kadangi Europos Sąjungos Bendrasis Teismas yra išaiškinęs, jog reikšminga užtikrinti, kad tikslus galimos baudos dydis iš anksto nebūtų žinomas ūkio subjektams (2014 m. kovo 27 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo sujungtose bylose T-56/09 ir T-73/09 151 punktą).

Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtinta, kad Konkurencijos taryba, nustačiusi, kad ūkio subjektai ar viešojo administravimo subjektai atliko šio įstatymo draudžiamus veiksmus ar padarė kitus šio įstatymo pažeidimus, vadovaudamasi objektyvumo ir proporcingumo principais, turi teisę skirti ūkio subjektams ir viešojo administravimo subjektams veiksmingas ir atgrasomas pinigines baudas, apskaičiuotas pagal Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio nuostatas. Atsižvelgiant į tai, Baudų apraše turėtų likti galiojančio Baudų aprašo 26–28 punktai, susiję su bendra baudų skyrimo logika ir skirti reglamentuoti situacijas, kai išskirtinėmis aplinkybėmis dėl konkurencijos teisės pažeidimų pirkimo vertė arba pajamos sumažėja (sumažėja baudos), arba jei yra nustatomas dėl konkurencijos teisės pažeidimo gautas pelnas, turi būti galimybė remtis šiais duomenimis, nors bauda ir apskaičiuojama pagal ekonomines prezumpcijas, kiek dėl konkurencijos teisės pažeidimo galėjo išaugti pažeidėjo pajamos. Atitinkamai dėl patikslintos numeracijos, galiojančio Baudų aprašo 26–28 punktai tampa 23–25 punktais.

Nutarimo projekte dėstomo Baudų aprašo 31 punkte, kaip ir galiojančiame Baudų apraše, siūloma įtvirtinti, kad ūkio subjektui, kuris yra draudžiamo susitarimo dalyvis ir kuris neatitinka Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, bet atitinka Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas, bauda mažinama 30–50 proc. dydžiu, o 32 punkte, kaip ir galiojančiame Baudų apraše, siūloma numatyti, kad ūkio subjektui, kuris yra draudžiamo susitarimo dalyvis ir kuris neatitinka Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, bet atitinka Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas, bauda mažinama 20–30 proc. dydžiu. Nutarimo projekte dėstomo Baudų aprašo 25 punkte, kaip ir galiojančiame Baudų apraše, siekiama įtvirtinti, kad jeigu Konkurencijos taryba nustato ūkio subjekto iš konkurenciją ribojančio susitarimo ar piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi gautą pelną, baudos dydis, apskaičiuotas pagal Baudų aprašo II skyriaus antrąjį–ketvirtąjį skirsnius ir 22–24 punktus, didinamas tiek, kad jis viršytų minėtą pelną ir būtų atgrasantis. Atkreiptinas dėmesys, kad Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad šiuo įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinimo. Minėti analogiški baudos sumažinimo dydžiai ir baudos dydžio didinimas, jei nustatomas gautas pelnas, remiasi (atspindi) ilgalaikę Europos Komisijos praktiką. Baudų sumažinimo dydžiai yra įtvirtinti Europos Komisijos Pranešimo dėl atleidimo nuo baudų ir baudų sumažinimo kartelių [bylose](#) (2006/C 298/11) 26 punkte. Analogiška nuostata dėl baudos didinimo nustatant pelną, įtvirtinta Europos Komisijos taikomų Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo [gairių](#) (2006/C 210/02) 31 punkte, numatančiame, kad Europos Komisija taip pat atsižvelgs į būtinybę padidinti baudą, kad ji viršytų atliekant pažeidimą gautą neteisėtą pelną, kai ji įmanoma apskaičiuoti. Siekiant, kad konkurencijos taisyklės būtų vienodai ir nuosekliai taikomos visoje Europos Sąjungoje ir baudų sumažinimo programa kartelio dalyviams būtų vienodai veiksminga visoje Europos Sąjungoje, taip pat į Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalies nuostatą, numatančią, kad bauda draudžiamo susitarimo dalyviui gali būti sumažinama pagal Vyriausybės patvirtintą baudų dydžio nustatymo tvarkos aprašą, analogiškus baudos sumažinimo dydžius ir baudos didinimą, kai nustatytas pelnas, reikalinga įtvirtinti Nutarimo projekte dėstomo Baudų aprašo 31, 32 ir 25 punktuose.

Nutarimo projekte nekeičiant esmės redakciniai patikslinimai atliekami galiojančio Baudų aprašo 29–31 punktuose, kurie dėl pasikeitusios numeracijos tampa 26–28 punktais. Baudų aprašo 26–27 punktuose aiškumo tikslais siūloma įtvirtinti formuluotę „gautų praėjusiais finansiniais metais iki Konkurencijos tarybos nutarimo priėmimo“, kaip ir Baudų aprašo 14 punkte.

Nutarimo projekte taip pat siūloma trumpinti Baudų aprašo II skyriaus septintąjį skirsnį, pateikiant nuorodą į Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 10 dalį, kartu visiškai atsisakant galiojančio Baudų aprašo 33–35 punktų. Taip pat kadangi Baudų aprašo septintajame skirsnyje lieka tik 1 punktas, Baudų aprašo septintasis skirsnis apjungiamas su Baudų aprašo aštuntuoju skirsniu ir pavadinamas „Baudos dydžio sumažinimas pagal Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 10 dalį ir baudos sumažinimas pagal Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalį“.

Nutarimo projekte turinio prasme siūloma palikti nepakeistus galiojančio Baudų aprašo 36–40 punktus dėl baudos sumažinimo draudžiamo susitarimo dalyviui pagal Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalį – Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymu nepakeista galiojanti Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalis, numatanti, kad Konkurencijos įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju bauda gali būti sumažinama pagal Vyriausybės patvirtintą baudų dydžio nustatymo tvarkos aprašą. Patikslinama punktų numeracija – galiojančio Baudų aprašo 36–40 punktai tampa 30–34 punktais, taip pat patikslinamos šiuose punktuose esančios nuorodos į kitus Baudų aprašo punktus, taip pat atliekami neesminiai redakciniai patikslinimai.

Nutarimo projekte taip pat siūloma trumpinti Baudų aprašo III skyrių, kadangi viešojo administravimo subjektams skiriamų baudų nustatymas (nustatymo etapai) reglamentuoti Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 11–12 dalyse ir nereikalauja papildomo detalizavimo Baudų apraše. Atitinkamai Baudų aprašo 35 punkte pateikiama nuoroda į šias dalis. Taip pat Nutarimo projekte siūloma visiškai išbraukti galiojančio Baudų aprašo 41.1–41.2 papunkčius, 42–45 punktus, išskyrus dalį 42.3 papunkčio, 47 punktą.

Konkrencijos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 12 dalies 2 punkte įtvirtinta, kad pirmuoju etapu viešojo administravimo subjektui apskaičiuojant bazinį baudos dydį nustatoma pažeidimo trukmė atsižvelgiant į pažeidimo laikotarpį, skaičiuojamą metų ar trumpesnio laiko negu metai tikslumu. Už kiekvienus pažeidimo metus pridedama 5 procentų dydžio suma, apskaičiuota nuo pažeidimo pavojingumo priklausančio baudos dydžio. Už papildomą pusės metų laikotarpį papildomai pridedama 2,5 procento dydžio suma, apskaičiuota nuo pažeidimo pavojingumo priklausančio baudos dydžio. Jeigu pažeidimas truko tik pusę metų ar trumpiau, nuo pažeidimo trukmės priklausantis baudos dydis neskaičiuojamas. Atsižvelgiant į šią nuostatą, Baudų aprašo 36 punkte siūloma patikslinti dalį galiojančio Baudų aprašo 42.3 papunkčio formuluotės, jog viešojo administravimo subjektų pažeidimų atvejais trumpesnis už 6 mėnesius laikotarpis laikomas puse metų, o ilgesnis už 6 mėnesius, bet trumpesnis už metus laikotarpis laikomas metais. Baudų aprašo 36 punkte siekiama įtvirtinti, kad jei Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimas truko ilgiau negu pusę metų (ilgiau negu 6 mėnesius), bet ne ilgiau negu metus (12 mėnesių ar trumpiau), nustatant baziniam baudos dydžiui apskaičiuoti reikalingą pažeidimo trukmę šis laikotarpis laikomas metais. Jei Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimas truko ilgiau negu metus (ilgiau negu 12 mėnesių), nustatant baziniam baudos dydžiui apskaičiuoti reikalingą pažeidimo trukmę papildomu pusės metų laikotarpiu yra laikomas laikotarpis, ne ilgesnis už pusę metų (6 mėnesiai ar trumpiau). Baudų apraše, siekiant aiškumo, norima įtvirtinti, kad pusės metų ir metų laikotarpis turi būti vertinamas mėnesiais, kaip ir ūkio subjektų pažeidimų atveju (Baudų aprašo 17 punktas). Taip siekiama palankesnio vertinimo viešojo administravimo subjektams ir siekiama išvengti dviprasmybių. Pavyzdžiui, jei hipotetiškai viešojo administravimo pažeidimas truko nuo 2026 m. kovo 3 d. iki rugsėjo 3 d., šiame laikotarpyje yra 185 dienos. Tokį laikotarpį vertinant dienomis būtų gaunama metų pažeidimo trukmė. Tačiau skaičiuojant mėnesiais šiuo laikotarpiu pažeidimo trukmė turėtų būti lygi tik pusei metų. Taigi, tokia nuostata Baudų apraše

reikalinga Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatomis įgyvendinti ir joms neprieštarauja bei jų nepagrįstai neišplečia.

Taip pat, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos 9 pastabą, siūloma iš viso atsakyti galiojančio Baudų aprašo 46 punkto nuostatos, kuri viešajam derinimui pateiktame Nutarime projekte buvo Baudų aprašo 37 punktu ir kuri paaiškino, kas yra viešojo administravimo subjekto metinis biudžetas ir kitos bendrosios metinės pajamos.

Kadangi po šio punkto išbraukimo galiojančio Baudų aprašo III skyriuje lieka tik 2 punktai, šį skyrių Baudų apraše siūloma sujungti su galiojančio Baudų aprašo IV skyriumi, jį bendrai pavadinant „Baudų už kitus Konkurencijos įstatymo pažeidimus dydžio nustatymas“.

Nutarimo projekte, remiantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis, taip pat siūloma Baudų apraše vartojamas formuluotes „valstybinių registrų“ patikslinti į „registrų informacinių sistemų“.

Nutarimo projekte turinio prasme siūloma nekeisti galiojančio Baudų aprašo IV–V skyrių nuostatų, išskyrus Baudų aprašo 38 punktą, kuriame atsisakoma nuorodos į Baudų aprašo 34 punktą (galiojančio Baudų aprašo 40 punktą), kadangi šis punktas taikomas tik draudžiamų susitarimų pažeidimų atveju ir galimybės jį taikyti kitų Konkurencijos įstatymo pažeidimų atveju nenumato ir Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatos. Taip pat, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos 1 pastabą, Baudų aprašo 40 punkte atsisakoma galiojančio Baudų aprašo 51 punkto pirmo sakinio, taip pat Baudų aprašo 41 punkte atsisakoma galiojančio Baudų aprašo 52 punkto paskutinio sakinio, kaip neturinčių pridėtinės vertės.

Taip pat atsižvelgiant į tai, kad buvo sujungti galiojančio Baudų aprašo III–IV skyriai, galiojančio Baudų aprašo V skyrius tampa IV skyriumi. Baudų aprašo III–IV skyriuose taip pat patikslinama punktų numeracija, taip pat juose esančios nuorodos į kitus Baudų aprašo skirsnius ir (ar) punktus.

Nutarimo projektas 2026 m. vasario 25 d. per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinę sistemą (TAIS) buvo pateiktas viešajam derinimui 21 suinteresuotai institucijai: visoms ministerijoms (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai), Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, asociacijai Investors' Forum ir Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmams.

Pastabas ir pasiūlymus dėl Nutarimo projekto pateikė Teisingumo ministerija ir Anykščių rajono savivaldybės meras per Lietuvos savivaldybių asociaciją.

Nutarimo projektas buvo patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas ir buvo derintas darbo tvarka. Buvo įvertintas Teisingumo ministerijos 5 pastaboje nurodytas poreikis ir nuspręsta, kad šiuo metu tokio poreikio nėra. Toks vertinimas suderintas su Teisingumo ministerija darbo tvarka (el. paštu). Teisingumo ministerijos 7 pastaba formuluojama į ateitį ir tai bus įvertinta atliekant būsimus Konkurencijos įstatymo pakeitimus. Teisingumo ministerija taip pat darbo tvarka (el. paštu) informavo, kad buvo tinkamai įvertinta Teisingumo ministerijos pateikta 10 pastaba.

Kiek tai susiję su Anykščių rajono savivaldybės mero pateikta pastaba, Nutarimo projekte siūloma iš viso atsakyti buvusio 37 punkto, dėl kurio buvo teikta pastaba. Dėl to ir dėl Anykščių rajono savivaldybės mero pateiktų 2-3 pastabų Anykščių rajono savivaldybės mero išvados rengėjui darbo tvarka (el. paštu) buvo pateikti paaiškinimai. Dėl Anykščių rajono savivaldybės mero pateiktų 2-3 pastabų Anykščių rajono savivaldybės mero išvados rengėjui darbo tvarka (el. paštu) paaiškinta, kad tokius reikalavimus nustatė įstatymų leidėjas (Lietuvos Respublikos Seimas) Konkurencijos

įstatymo pakeitimo įstatyme, bet ne Vyriausybė. Anykščių rajono savivaldybės administracija darbo tvarka (el. paštu) informavo, kad Anykščių rajono savivaldybės mero teiktos pastabos yra aptartos, suderintos ir nebebus keliamos.

Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturėjo.

Konkurencijos taryba ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija darbo tvarka (el. paštu) informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturi. Konkurencijos taryba apie pastabų neturėjimą taip pat atitinkamai pažymėjo ir Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, asociacija Investors' Forum ir Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai per nustatytą terminų pastabų ir pasiūlymų Nutarimo projektui nepateikė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026-04-21 išvadoje Nr. NV-991 pateiktos pastabos buvo suderintos darbo tvarka su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Taip pat atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 1 ir 6 pastabas, ateityje planuojant Konkurencijos įstatymo pakeitimus bus įvertintas poreikis tam tikras nuostatas įtvirtinti ir Konkurencijos įstatyme, taip pat bus įvertintas Baudų aprašo tikslingumas.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektu tiesiogiai neperkeliamos Europos Sąjungos teisės aktų (direktyvų) nuostatos, o ES reglamento ir Nutarimo projekto atitikties lentelė pridedama.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nėra.

Kaip minėta, teisinį reguliavimą pakeitė Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymas, o ne Nutarimo projektas, kuriame be jokių nukrypimų įgyvendinama tiksliai tik tai, kas nurodyta Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatyme. Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Dėl Nutarimo projekto nuostatų poveikis administracinei naštai ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidoms nesikeis. Pažeidimo trukmės koeficiento nustatymo atsižvelgiant į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį, skaičiuojamą mėnesių tikslumu, taisyklės suteiks galimybę geriau individualizuoti ūkio subjektams skiriamos baudos dydį.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Geresnio reglamentavimo ir verslo priežiūros politikos grupė (grupės vadovė Justė Bulytė, tel. 0 687 38 390, el. p. juste.bulyte@eimin.lt, tiesioginis rengėjas – vyresnysis patarėjas Kęstutis Šukvietis, tel. 0 645 42 390, el. p. kestutis.sukvietis@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 7 lapai.
2. Reglamento (EB) 1/2003 ir Nutarimo projekto atitikties lentelė, 2 lapai.

3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.